

1. Lukuseula

- Lukuseula on Lukuseula Oy:n ylläpitämä ja kehittämä suomalainen ohjelmistoratkaisu.
- Lukuseulalla arvioidaan lukemista, kirjoittamista, matemaattisia taitoja ja kielitaitoa.
- Palvelun kehitystyötä on ohjannut vuodesta 2016 lähtien teoriasidonnaisuus, tutkimusperustaisuus ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet.
- Lukuseulan avulla oppimisvaikeudet tunnistetaan aiempaa tehokkaammin ja tukitoimia voidaan kohdistaa yhdenvertaisemmin, tarkoituksenmukaisemmin ja eettisemmin.
- Lukuseulalla voidaan arvioida myös koulutusjärjestelmän tasa-arvoisuutta mittaamalla annetun koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta.

2. Tietosuojaselosteessa käytettävien termien selitykset

- **Lukuseula Oy:** Palveluntuottaja, suomalainen Osakeyhtiö, Y-tunnus: 3137632-6.
- **Lukuseula-palvelu:** Lukuseula Oy:n kehittämä ja ylläpitämä ohjelmistoratkaisu.
- **Asiakas:** Lukuseula-palvelun käyttäjä (esim. kunta tai oppilaitos, jossa Lukuseulaa käytetään).
- **Asiakaskäyttäjä:** Asiakkaan palveluksessa toimivat Luonnolliset Henkilöt, jotka käyttävät Lukuseula-palvelua (esim. kunnan opetustoimen asiantuntijat ja rekisteröidyt opettajat).
- **Arvioitava tai Loppukäyttäjä:** Loppukäyttäjät eli Arvioitavat, joiden taitoja Asiakas ja Asiakaskäyttäjä arvioi hyödyntäen Lukuseula-palvelua (esim. tietyn koulun oppilaat).
- **Henkilötieto, Henkilötietojen Käsittely, Rekisterinpitäjä ja Rekisteröity:** Määritely samalla tavalla kuin Euroopan Parlamentin ja Euroopan Neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, 27. huhtikuuta 2016, liittyen luonnollisten henkilöiden henkilötietojen suojelemiseen ja vapaaseen liikkuvuuteen (EU:n Tietosuojaa asetus tai GDPR).
- **Pseudonymisoitu Henkilötieto:** Pseudonymisoituja henkilötietoja ei voida yhdistää tiettyyn henkilöön ilman lisätietoja. Tällaiset lisätiedot tulee säilyttää huolellisesti erillään henkilötiedoista. Esimerkki Pseudonymisoidusta henkilötiedosta on ohjelmistojärjestelmän synnyttämä satunnainen tunniste, joka voidaan yhdistää tiettyyn samaan Arvioitavaan, esimerkiksi e89b-426614174000. Tällainen tunniste on mahdollista yhdistää tietyn Arvioitavan suoriin henkilötietoihin (esim. nimi) Pseudonymisoidusta Henkilötiedosta erillään säilytettävällä lisätiedolla.
- **Korttinumero:** Pseudonymisoitu Henkilötieto.
- **Uniikki Tunnusnumero:** Lukuseulan generoima tunnusnumero, jota esim. Arvioitavat käyttävät palveluun kirjautumisessa ja testin tekemisessä ja Asiakaskäyttäjät esim. luokkien luomiseen koulun sisällä ja Arvioitavien tulosten tarkasteluun.
- **Mpass:** Vaihtoehtoinen Opetushallituksen tarjoama tunnistuksen välityspalvelu, jota käytetään monissa kunnissa: <https://www.oph.fi/fi/palvelumme/tietopalvelut/mpassid/kayttoonot>

3. Henkilötietojen käsittelyn luonne ja tarkoitus

Asiakas toimii Lukuseula-palvelun käsittelemien Henkilötietojen osalta Rekisterinpitäjänä ja Lukuseula Oy Henkilötietojen Käsittelijänä. Lukuseula Oy käsittelee vain niitä Henkilötietoja, jotka ovat välttämättömiä Lukuseula-palvelun tietoturvallisen ja tehokkaan käytön mahdollistajia. Tällaisiin välttämättömiin Henkilötietoihin lukeutuvat esimerkiksi Asiakaskäyttäjän (esim. opettajat tai rehtorit) sähköpostiosoite. Sähköpostiosoitetta käytetään käyttötuen tarjoamiseksi sekä tärkeiden palvelun käyttöä ja tietoturvallisuutta koskevien tiedotteiden välittämiseksi.

Mikäli kunta ei käytä Mpassid:tä, Lukuseula-palvelu tallentaa ja käsittelee Arvioitavista oletuksena ainoastaan Pseudonymisoituja Henkilötietoja ja Tutkimustietoja (ks. tutkimustietojen määritelmä, kohta 4). Lukuseula Oy pyrkii aktiivisesti varmistamaan, että sellaiset tiedot, joiden avulla Arvioitavan henkilötiedot paljastuvat muille kuin niiden tarkasteluun oikeutetuille, ovat piilossa.

Esimerkiksi korttinumeroa hyödynnetään silloin, kun tulokset tallennetaan kunnan käyttämään omaan järjestelmään. Joissain tapauksissa Korttinumeroa saatetaan käyttää myös tarvittavien oppilaskohtaisten Tutkimustietojen (Kunnan kanssa sovittujen) siirtämiseen Lukuseula Oy:lle kunnan omasta järjestelmästä (esim. laajemmat tutkimustiedot, joita tarvitaan Asiakkaan tilaamia raportteja varten ja mahdollisesti aineistosta tehtävää tutkimuslaitoksessa toteutettavaa tutkimusta varten). Mikäli Asiakas käyttää palvelua ohjeiden mukaan, Lukuseula Oy:n työntekijät eivät pysty tunnistamaan yksittäisiä oppilaita Uniikeista Tunnusnumeroista tai Korttinumeroista.

Lukuseulaan on mahdollista kirjautua vaihtoehtoisesti Mpass-tunnisteella (MPASSid), joka on Opetushallituksen tarjoama tunnistuksen välityspalvelu. Ennen Mpassid:n käyttöönottoa, molemmat osapuolet, sekä Palveluntarjoaja että Asiakas hyväksyvät Mpassid:n käyttöehdot. Tässä tapauksessa sekä Palveluntuottajaa ja Asiakasta sitovat Mpassid:n käyttöehdot. Lisätietoa Mpassid:n käyttöehdoista, käyttöönotosta, ja muista aiheeseen liittyvistä asioista löytyy Opetushallituksen sivustolta: <https://www.oph.fi/fi/palvelumme/tietopalvelut/mpassid/kayttoonotto>

4. Lukuseula-palvelun käsittelemät ja tallentamat tiedot Arvioitavista

Lukuseula-palvelu yhdistää automaattisesti Uniikkiin tunnusnumeroon ja/tai Korttinumeroon Arvioitavaan liittyviä yleisiä, anonyymejä tietoja (Tutkimustiedot), joita käytetään Asiakkaalle tuotettavissa raporteissa, palvelun kehittämisessä ja tutkimustarkoituksessa. Nämä tiedot yhdistyvät myös Mpassid:n kanssa, jos kunnassa käytetään Mpassid:tä Lukuseulaan kirjautumisessa. Tällaisia Tutkimustietoja ovat Arvioitavan itse Lukuseulan taustalomakkeeseen kirjaamat tiedot:

- Sukupuoli
- Ikä
- Arvioitavan Likert-asteikollinen arvio siitä, onko hän omasta mielestään hyvä matematiikassa, lukemisessa tai kirjoittamisessa (1.–3. lk.)
- Kotikielen, matematiikan ja englannin kielen viimeisimmät arvosanat (4.–9. lk.)
- Puhuuko arvioitava kotikielensä tai kavereiden kanssa arvioinnissa käytettyä kieltä

Arvioitavan saamat tulokset Lukuseula-palvelulla toteutetuista testeistä.

Asiakaskäyttäjän antamat lisätiedot Arvioitavasta, esimerkiksi:

- Saako Arvioitava suomi toisena kielenä -opetusta
- Saako Arvioitava tukiovetusta tai tehostettua opetusta mitattavassa osataidossa
- Saako Arvioitava opetusta yksilöllistetyn oppimäärän mukaisesti
- Asiakkaan kunnan nimi sekä Asiakaskäyttäjän koulun nimi ja Arvioitavien luokan tunnus.

Arviointiaineistoa käsitellään EU:n Tietosuojat-Asetusten (2016/679) ja muussa Asiakkaan toimintaan mahdollisesti soveltuvassa tietosuojalainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisesti. Anonymista arviointidatasta mahdollisesti tehtävää tieteellistä tutkimusta ohjaavat Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK, 2019) suositukset.

Lukuseula-palvelu mahdollistaa Asiakaskäyttäjille myös Arvioitavien oppimistaitojen muutoksen seurannan toistuvilla testeillä. Seuranta tapahtuu hyödyntäen Lukuseula-palvelun tunnusgeneraattoria, jolla Asiakaskäyttäjä luo Uniikkeja tunnusnumeroita Arvioitaville. Seuranta onnistuu myös niiden Loppukäyttäjien osalta, jotka kirjautuvat palveluun hyödyntäen Mpassid:tä.

Esimerkki: Asiakaskäyttäjä (esim. laaja-alainen erityisopettaja) luo palvelussa luokan ja luokalle 20 Uniikkia tunnusnumeroa Arvioitaville (esim. luokan oppilaat). Näillä Uniikeilla Tunnusnumeroilla Arvioitavat pääsevät kirjautumaan Lukuseula-palveluun ja tekemään lukemista, kirjoittamista, matemaattisia taitoja ja kielitaitoa arvioivia tehtäviä. Kun Arvioitavat ovat tehneet tehtävät, Uniikilla Tunnusnumerolla tehdyt testitulokset tallentuvat palveluun. Mikäli Asiakaskäyttäjä haluaa seurata Arvioitavien taitojen muutosta, hänen tulee arkistoida tulokset ja tunnukset palvelussa ja luoda arkistoiduille tunnuksille uusi testi. Kun uusi testi on luotu, samat Arvioitavat voivat tehdä samoilla

tunnuksilla uuden testin ja Asiakaskäyttäjät (esim. laaja-alaiset erityisopettajat) voivat seurata Arvioitavan taitojen muutosta.

Niiden Asiakkaiden osalta, jotka ovat tilanneet Lukuseula-arvioinneista erityisiä raportteja (esim. koulu- tai kuntaraportti), Arvioitavat tunnistetaan joissain tapauksissa Uniikin tunnusnumeron lisäksi Korttinumerosta. Korttinumeron mahdollisesta keräämisestä sovitaan Asiakkaan kanssa, ja korttinumerot kirjaa palveluun Asiakaskäyttäjää. Korttinumero on Pseudonymisoitu Henkilötieto, jota ei voida suoraan yhdistää Arvioitavaan. Mikäli Korttinumeroa käytetään esimerkiksi tietyn Arvioitavan testitulosten tallentamiseen Asiakkaan käytössä olevaan järjestelmään, Asiakkaan tulee itsenäisesti tallentaa arviointidata Korttinumeron perusteella omaan järjestelmäänsä, yhdistämällä korttinumeron tiettyyn Arvioitavan suoriin Henkilötietoihin (esim. Nimi). Asiakas toimii Rekisterinpitäjänä suhteessa Loppukäyttäjiin/Arvioitaviin, joten Asiakkaan vastuulla on varmistaa, että Arvioitavien henkilötietoja käsitellään ja tallennetaan oppilaitoksissa EU:n Tietosuojasetuksen mukaisesti.

Poikkeuksena edelliseen on Opetushallituksen ylläpitämä MPASSid. Mikäli Mpassid:tä käytetään, sovelletaan tietojen käsittelyssä Mpassid:n käyttöehtoja, jotka hyväksytään sekä Asiakkaan että Palveluntuottajan toimesta:

<https://www.oph.fi/fi/palvelumme/tietopalvelut/mpassid/kayttoonotto>.

Tässä tapauksessa suoria henkilötietoja ei tarvitse tallentaa erikseen koulun omaan arkistoon, koska Mpassid:n välittämät tiedot näkyvät tietyin rajoituksin eri käyttäjäryhmille (ks. kohta 5, Lukuseula-palvelun käyttäjätunnukset).

5. Lukuseula-palvelun käyttäjätunnukset

Lukuseula-palvelussa hyödynnetään kuudenlaisia tunnuksia

1. Ylläpitäjätunnus/Admin-tunnus

Ylläpitäjätunnus eli Admin-tunnus on ainoastaan henkilöillä, jotka vastaavat Lukuseula-palvelun toiminnasta. Ylläpitäjätunnus antaa pääsyn järjestelmän hallintaan, jossa voidaan tehdä erilaisia toimintoja, kuten käyttäjätietojen hallintaa, järjestelmän asetusten muokkaamista, lupien myöntämistä tai poistamista, tietokannan ylläpitoa, palvelimen konfigurointia ja muita vastaavia tehtäviä. Vaikka kunta käyttäisi **Mpassid:tä** kirjautumisessa, admin-tunnuksella ei näy oletuksena oppilaiden suorat henkilötiedot. Suorat henkilötiedot on kuitenkin mahdollista saada Admin-tunnuksella näkyviin, jos niiden tarkasteluun on perusteet.

2. Kuntatunnus

Kuntatunnus annetaan vain Asiakkaan päättämille henkilöille, jotka työskentelevät pääasiassa opetustoimessa. Kuntatunnusta voivat pyytää niiden kuntien opetustoimen henkilöt, joiden kanssa Lukuseula Oy on on sopinut Lukuseulan käytöstä. Kuntatunnuksella asiakas voi ladata kaikki kunnan tulokset luokka-asteittain Lukuseula-palvelusta. Lisäksi Kuntatunnus mahdollistaa testitulosten tarkastelun kunnan kouluissa. Vaikka kunta käyttäisi **Mpassid:tä** kirjautumisessa, kuntatunnuksen käyttäjät eivät näe oppilaiden suoria henkilötietoja palvelussa. Ladattavissa matriiseissa on kuitenkin Mpassid:n mukana tuleva Oppilasid ja mahdollisesti lisätty Korttinumero, joiden avulla kunta voi halutessaan tallentaa Lukuseulan tulokset omaan järjestelmäänsä. Kuntatunnuksilla voi myös ladata oman kunnan pääkäyttäjätiedot, jotta opetustoimessa voidaan tarkastella, ovatko tunnusten haltijoiden tiedot ajantasaisia ja tarvittaessa poistaa ylimääräisiä pääkäyttäjätunnuksia tietoturvan lisäämiseksi (esim. jos pääkäyttäjää lopettanut koulussa työskentelyn, eikä tunnusta ole poistettu).

3. Pääkäyttäjätunnus

Kun Asiakas on esimerkiksi koulu tai oppilaitos, pääkäyttäjätunnuksen haltija (yleensä koulun laaja-alaiset erityisopettajat ja rehtorit) voivat kirjautua Lukuseula-palveluun (myös Mpass-kirjautuminen on mahdollista) ja luoda sinne luokkia oman koulunsa sisällä. Luokkien Uniikit tunnusnumerot (oppilastunnukset) generoituvat automaattisesti palveluun kirjatun koulun nimen, luokan tunnuksen ja oppilasmäärän perusteella. Luokan Loppukäyttäjien (oppilaiden) salasana on pääkäyttäjätunnuksen haltijan päätettävissä ja se on kaikille Arvioitaville sama. Pääkäyttäjää voi tarkastella kaikkien koulun Arvioitavien ja luokkien testituloksia tulospalvelusta. Tulosten esittämisessä tunnistetietona käytetään Lukuseula-palvelun luomia Uniikkeja tunnusnumeroita, eikä

näiden tunnusnumeroiden käyttäjiä (esim. oppilaita) voida tunnistaa, ellei tiedetä, kenelle tietty tunnus on luotu. Mikäli kunnassa käytetään **Mpassid:tä** kirjautumisessa, pääkäyttäjät näkevät oman koulunsa oppilaiden etunimet palvelussa. Mikäli Mpassid:tä käytävissä kunnissa pääkäyttäjä avaa jonkin kouluunsa kuuluvan luokan tulospalvelun, vastauksesta jää palveluun lokitieto, jonka avulla voidaan tarvittaessa tarkistaa, kuka on tarkastellut tuloksia Arvioitavien nimitiedoilla.

4. Opettajatunnus

Kun Asiakas on esimerkiksi koulu tai oppilaitos, Asiakkaan pääkäyttäjä (esim. laaja-alainen erityisopettaja tai rehtori) voi luoda opettajalle oman tunnuksen (opettajatunnus). Opettaja voi kirjautua tällä tunnuksella kaikkien niiden luokkien tietoihin, joihin pääkäyttäjä on määritellyt hänelle oikeudet. Opettaja voi kirjata itselleen muistiin, kenelle he antavat Arvioitavien Uniikit tunnusnumerot eli oppilastunnukset. Ylös kirjattujen tunnistetietojen tulee olla vain opettajan ja/tai laaja-alaisen erityisopettajan tiedossa ja kirjaaja on vastuussa niiden tietoturvalisesta säilyttämisestä. Lisäksi Asiakaskäyttäjät (esim. opettajat) voivat kirjata Tutkimustietoja Arvioitavista palveluun (ks. kohta 4), jotta arvioitavien taidoista ja taitojen muutoksesta voidaan tehdä tarkempia analyysejä. Mikäli kunnassa käytetään **Mpassid:tä** kirjautumisessa, Opettajatunnuksen haltijat näkevät niissä tunnuslistoissa oppilaiden nimet, joihin Pääkäyttäjä on antanut heille oikeudet. Mikäli Mpassid:tä käytävissä kunnissa Opettajakäyttäjä avaa kouluunsa kuuluvan luokan tulospalvelun, vastauksesta jää palveluun lokitieto, jonka avulla voidaan tarvittaessa tarkistaa, kuka on tarkastellut tuloksia Arvioitavien nimitiedoilla.

5. Loppukäyttäjätunnus/oppilastunnus

Kun Asiakas on esimerkiksi koulu tai oppilaitos, Arvioitavat, eli esimerkiksi oppilaat pääsevät kirjautumaan loppukäyttäjätunnuksella (pääkäyttäjän luoma Uniikki tunnusnumero ja salasana) palveluun ja tekemään testin sekä täyttämään lyhyen taustatietolomakkeen, jossa kerätään Tutkimustietoja (ks. kohta 4). Mikäli Mpassid on kunnassa käytössä, käyttöehdoissa sovelletaan Mpassid:n käyttöehtoja: <https://www.oph.fi/fi/palvelumme/tietopalvelut/mpassid/kayttoonotto>.

6. Huoltajatunnus

Kun Asiakas on esimerkiksi koulu tai oppilaitos, Arvioitavien huoltajat pääsevät kirjautumaan Huoltajatunnuksella oman huollettavansa tuloksiin. Huoltajatunnus generoituu automaattisesti, kun arvioitava on tehnyt testin. Asiakaskäyttäjä (esim. opettaja) voi oman harkintansa mukaan lähettää tämän tunnuksen huoltajalle. Tunnuksella huoltaja voi tarkastella huollettavansa (Arvioitava) saamia tuloksia lukuseula.fi -sivustolla. Lisäksi Huoltajatunnuksilla pääsee tarkastelemaan tietosuoja-välilehdeltä, minkälaisia tietoja tunnuksesta on kerätty.

6. Aineiston luovuttaminen ulkopuolisille ja datan tutkimuskäyttö

Mikäli Lukuseula-palvelun arviointidataa käsitellään ulkopuolisten kanssa, kyseessä on tutkimustarkoitus. Palveluntuottajalla on oikeus käyttää aineistoa anonymina massana tutkimustarkoitukseen. Mikäli dataa käytetään muulla tavalla, siihen kysytään aina kirjallinen lupa kunnalta.

Dataa voivat hyödyntää tutkimustarkoituksissa ainoastaan Lukuseula Oy ja Lukuseula Oy:n määrittelemät tutkimusryhmien jäsenet. Mikäli aineistoa luovutetaan tutkimusryhmien jäsenille itsenäiseen käyttöön, data anonymisoidaan eli datasta poistetaan sellaiset Tutkimustiedot, joita yhdistämällä voisi teoreettisesti olla mahdollista selvittää Arvioitavan Henkilötietoja.

7. Henkilötietojen siirtäminen EU:n tai ETA:n ulkopuolelle tai KV-järjestöille

Suomessa toteutetuista arvioinneista saatua arviointiaineistoa ei siirretä EU:n tai ETA:n ulkopuolelle tai kansainvälisille järjestöille.

8. Henkilötietojen poistaminen ja tallennettujen tietojen tarkastusoikeus

Arvioitavan henkilötiedot poistetaan automaattisesti viimeistään puoli vuotta sen jälkeen, kun oppilaan oppivelvollisuus päättyy. Asiakas tai Loppukäyttäjän huoltaja voivat myös kirjallisesti pyytää henkilötietojen poistamista. Jos henkilötietojen poistamista pyydetään, Lukuseula Oy sitoutuu poistamaan ne palvelusta kolmen kuukauden kuluessa kirjallisen pyynnön saamisesta. Mikäli henkilötiedot halutaan poistaa, Asiakaskäyttäjän tulee tallentaa itselleen Arvioitavan tulokset, jotta Asiakaskäyttäjälle jää talteen testitulokset.

Testituloksia ja tallennettuja tietoja voi tutkia tarkemmin Asiakaskäyttäjän huoltajalle toimittamalla huoltajatunnuksella. Mikäli Huoltajatunnusta ei ole ja toimitettu huoltajalle testin jälkeen, huoltaja voi pyytää sitä ensisijaisesti huollettavan opettajalta. Jos Huoltaja haluaa vielä tarkemmat tiedot tunnuksesta tallennetuista tiedoista tai haluaa poistaa tunnuksen henkilötiedot palvelusta, Huoltajan tulee lähettää sähköpostilla Tietopyyntö tai Poistamispyyntö Lukuseula Oy:lle (ks. kohta 13. Yhteystiedot). Viestiin kirjoitetaan otsikko: **Tietopyyntö** tai **Poistamispyyntö** sekä Arvioitavan tunnus esim. 234216. Arvioitavan tunnus näkyy huoltajan palautesivustolla.

Asiakaskäyttäjän tai Huoltajan ei tule lähettää Arvioitavan suoria henkilötietoja, kuten nimeä tai sähköpostiosoitetta Lukuseula Oy:lle. Lukuseula Oy toteuttaa edellä mainitut pyynnöt Uniikkien tunnusnumeroiden perusteella Huoltajien pyynnöstä. Lukuseula sitoutuu Vastaamaan Asiakkaan kirjallisiin Tietopyyntöihin ja Poistamispyyntöihin kohtuullisessa ajassa siitä, kun viesti on tullut perille ja luettu. Myös Asiakaskäyttäjät voivat pyytää Lukuseula Oy:tä poistamaan sähköpostinsa palvelusta lähettämällä sähköpostia Lukuseula Oy:lle (ks. kohta 13, Yhteystiedot).

9. Profilointi ja automaattinen päätöksenteko

Rekisterin sisältämiä tietoja ei käytetä profilointiin, eikä tietoihin kohdisteta automaattista päätöksentekoa.

10. Auditointi

- Tilaajalla on oikeus auditoida Palvelu ja sen tuottaminen sekä siihen liittyvät Palveluntuottajan järjestelmät.
- Auditointi on suoritettava siten, ettei Palveluntuottajan muiden asiakkaiden tietoturva tai heidän tietojensa luottamuksellisuus vaarannu.
- Tilaaja vastaa auditoinnin järjestämisen kustannuksista.
- Palveluntuottajan tulee korjata tarkastuksessa havaitut puutteet ilman aiheetonta viivästystä. Olennaiset puutteet, jotka muodostavat ilmeisen uhan tietoturvallisuudelle, on korjattava mahdollisimman nopeasti.
- Palveluntuottajan Tietosuojaliitteen vastaisista laiminlyönneistä tai virheistä aiheutuneet auditoinnissa ilmenneet puutteet ja virheet Palveluntuottaja korjaa veloituksetta.

11. Kehitysympäristö ja Palvelimet

Lukuseula-palvelun kehitysympäristö on erillään varsinaisesta ympäristöstä eli palvelua kehitetään ja testataan varsinaisesta palvelusta erillään olevassa ympäristössä.

Lukuseulan palvelimet sijaitsevat suomalaisessa palvelinsalissa. Palvelinsali on fyysisesti suojattu ja valvottu 24/7, eikä ulkopuolisilla ole pääsyä palvelinsaliin. Palvelinsali täyttää Viestintäviraston vaatimukset tärkeille tiloille. Tietoliikenneyhteydet on varmennettu usean operaattorin verkkoon, mikä takaa katkeamattoman verkkoyhteyden. Tärkeimmät palvelut on kahdennettu laiterikkojen varalta.

Palveluntarjoajalla ei ole suoraa pääsyä Lukuseulan palvelimille. Järjestelmät varmuuskopioidaan palveluntarjoajan puolesta päivittäin. Palveluntarjoaja tiedottaa Asiakkaille havaitsemistaan tietoturvahista ja mahdollisista tietoturvaloukkauksista. Lukuseula Oy vastaa omien tiedostojen varmuuskopioinneista ja tietojen oikeellisuudesta. Tiedot varmuuskopioidaan päivittäin ja siirretään erilliseen fyysiseen tilaan säilytystä varten. Varmuuskopioita voidaan käyttää tarvittaessa tietojen palauttamiseen. Varmuuskopioidut tiedot poistetaan sopimuksen mukaisesti.

12. Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle

Mikäli rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä rikotaan sitä koskevaa lainsäädäntöä, rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle, tietosuojavaltuutetun toimisto: tietosuoja(at)om.fi

13. Yhteystiedot

Lukuseula Oy.

Y-tunnus: 3137632-6.

Aurinkokivenpiha 2-4 B 55. 01700 Vantaa.

[info\(at\)lukuseula.fi](mailto:info@lukuseula.fi)

Verkkosivusto: www.lukuseula.fi